



KESKKONNAAMET

Harju-Järva-Rapla region

Keskkonnaamet

Narva mnt 7A, 15172 Tallinn, registrikood 70008658

Tel 627 2193, faks 627 2182, info@keskkonnaamet.ee

www.keskkonnaamet.ee

Härra Ahto Pregel
OÜ Sokkel Ehitus
Lipametsa küla
Raikküla vald
78402 RAPLA MAAKOND

23.04.2010 nr HJR 6-7/20100

Lubja lubjakivikarjääri maavara kaevandamise loa Rapm-061 muutmise keskkonnamõju eelhindang ja keskkonnamõju hindamise algatamine

Lugupeetud härra Ahto Pregel

OÜ Sokkel Ehitus esitas 23.02.2009.a. Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonile (registreerimisnumber HJR 10-5/2686), maavara kaevandamise loa taotluse, maavara kaevandamise loa Rapm-061 muutmise eesmärgil, ehituslubjakivi kaevandamiseks Rapla maakonnas Raikküla vallas katastriüksustel "Pigipõhja" (65402:002:0106), "Sepapigi" (65402:002:0109), "Sepa" (65402:002:0108) ja "Pigibaasi II" (65402:002:0054) Lubja lubjakivimaardlas. Taotlus on avalikustatud väljaandes "Ametlikud Teadaanded" 25.02.2009.a. Kaevandamise loa taotluse kohta on saadud täiendav informatsioon 12.10.2009.a. kirjaga (registreerimisnumber HJR 10-5/2686-3) ja 10.03.2010.a. kirjaga (registreerimisnumber HJR 10-5/13707).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005. a määrus nr 224, "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust, täpsustatud loetelu", § 3 punktile 4 tuleb pealmaakaevandamisel kuni 25 hektari suurusel alal kaaluda, kas keskkonnamõju hindamine (KMH) on vajalik.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lg 2 p 2 ja lg 3 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas maavaravaru kaevandamisel on oluline keskkonnamõju.

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse eelhindang lähtudes KeHJS seaduse § 6 lg 3 kriteeriumitest:

1. Tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimused

Lubja lubjakivimaardla asub Rapla maakonnas Raikküla vallas eramaade katastriüksustel "Pigipõhja" (65402:002:0106), "Sepapigi" (65402:002:0109), "Sepa" (65402:002:0108) ja "Pigibaasi II" (65402:002:0054).

Lipametsa II lubjakivi uuringuala, pindalaga $F = 11,57$ ha, paikneb Vigala jõe vesikonnas, 1 km kaugusel jõesängist. Piirkonna reljeef on suhteliselt rahulik. Maapinna absoluutkõrgus muutub 53...48 m vahel ning on kõige suurem ala keskosas vana karjääri piirkonnas, kus võib märgata reljeefi alanemist igas suunas, kuid kõige silmatorkavamalt Vigala jõe poole. Uuringuala piires puudub hüdrograafia- ja maaparandusvõrk. Lähimad kuivendussüsteemid jäävad alast lääne poole ja neid saaks vajadusel

Harjumaa
Viljandi mnt 16, 11216 Tallinn
Tel 674 4800, faks 674 4801
harju@keskkonnaamet.ee

Järvamaa
Wiedemanni 13, 72213 Türi
Tel 384 8688, faks 385 7118
jarva@keskkonnaamet.ee

Raplamaa
Tallinna mnt 14, pk 5, 79513 Rapla
Tel 484 1171 faks 485 5798
rapla@keskkonnaamet.ee

kasutada karjäärivee ärajuhtimiseks. Põhjaveetase lasub 1,0...4,5 m sügavusel maapinnast, põhjaveevool suundub kagust loodesse. Veetaseme absoluutkõrgus muutub 47,5...46,0 m ja põhjaveevoolu hüdrauliline kallakus $i = 0,0015$.

2007.a. lubjakiviuringutel tuvastati põhjavee reostus naftasaadustega ja 2008.a. korraldati reostuse täpsemad ökogeoloogiauringud (Riet, K. 2008. Lipametsa piirkonna põhjaveereostus Raplamaa Raikküla vald Lipametsa. Nr 2384-08. Ökogeoloogiauringu aruanne. OÜ REI Geotehnika). Reostusuuringule on lisatud AS EcoPro poolt põhjavee käitlemise eelprojekt, mis selgitab muuhulgas seda, et puhastustöid on võimalik teha kaevanduse rajamisega samal ajal, kuid oluline on jälgida, et esialgu ei kaevandataks sügavamalt kui on põhjavee tase. Vastasel juhul võib reostunud vesi hakata kogunema karjääri ning reostus kanduda laiali. Samas, kuigi puuraukudest pumpamine vähendab reostusmäära oluliselt, ei õnnestu tõenäoliselt (lubjakivi saneerimiskogemused Eestis) üksnes puuraukude baasil siinset põhjavett täielikult puhastada. Lõpliku saneerimistulemuse võib saada alles siis, kui reostuskoldest eemaldatakse kaevandamise käigus lubjakivi, mille lõhedes naftaproduktid on ladestunud ja ühtlasi puhastatakse kaevandamisel kaevesüvenditesse kogunev vesi.

Kehtiva kaevandamisloa nr Rapm-061 täiendavate tingimustena on kehtestatud:

- Kaevandamine allpool põhjaveetaset on keelatud
- Võimalike veeprobleemide ennetamiseks kontrollida 1 km ulatuses karjäärist asuvate majapidamiste kaevude põhjaveeseisundit intervalliga üks kord kahe aasta jooksul.
- Müra kandumise leevendamiseks teostada töid tööpäeviti kella 8-21 ja rajada müratõkke vall mäeeraldise teenindusmaa lagedale alale põhja ja loode suunal.
- Transpordist tekkiva tolmu vähendamiseks kasta karjääri ja tööstusterritooriumi teid kuival ajal regulaarselt.
- Lõhkamistööstest teavitada vallavalitsust ja ümbruskonna elanikke 1 km ulatuses karjäärist vähemalt üks päev enne tööde algust kirjalikult.
- Kaevise väljaveoks kasutada olemasolevat teed nr 6540023 pikkusega 2634m.
- Kaevandamisel ja kaevise transportimisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks rajada mäeeraldise või selle teenindusmaa territooriumile teenindusplats vältimaks kütuse ning õli leket pinnasesse ja põhjavette

Kaevandamisala piires ega läheduses ei paikne looduskaitse alasid. Taotletud kaevandamisala, ~140 m kaugusel, mäeeraldise nurgast paikneb Natura 2000 võrgustiku Raikküla- Paka hoiuala, mille kaitse-eesmärgiks on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - lubjavesel mullal liigirikaste niitude (6270*), puisniitude (6530*), vanade loodusmetsade (9010*), rohunditerikaste kuusikute (9050) ja puiskarjamaade (9070) kaitse.

Kuna tegemist on vana lubjakivi kaevandamise piirkonnaga (kaheksakümne aastate lõpul tootis Rapla KEK karjääris ehituskillustikku), kus varasem kaevandamise sügavus on osaliselt 1-3 m, siis Natura 2000 võrgustiku väljavalikul ei ole eelnev kaevandamine mõju avaldanud. Keskkonnaregistri andmetel maa-alal ja naaberkiinistutel kaitstavaid loodusobjekte ei ole. Puuduvad sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud. Ala ei asu tiheasustusega alal.

Ajaloolised, kultuuriloolised ning arheoloogilised väärtused teadaolevalt puuduvad.

2. Tegevuse iseloom

Mäeeraldise piires paikneva kõrgemargilise ehituslubjakivi aktiivse tarbevaru kogus on 736 tuh m³, millest on kaevandata 736 tuh m³ ehituslubjakivi ja madalamargilise ehitusdolikivi aktiivse tarbevaru kogus on 358 tuh m³, millest on kaevandata 358 tuh m³ ehitusdolikivi. Maavara kasutusala on ehitus- ja teedehitus. Kaevandamise keskmine aastamäär on 80 tuh m³.

Ettevõtte kavandab lubjakivi kaevandada allpool põhjavee piiri (vastavalt loa taotluse kõrgustele ja mahtudele) ilma põhjavett mäeeraldisest välja pumpamata. Maavara kaevandamine toimub ekskavaatoriga. Sõltuvalt kihi paksusest raimatakse veepealne varu mitme astmega. Veealune varu kavandatakse kaevandada põhjavee taset alandamata.

Lubjakivi purustamiseks ja killustiku erinevatesse fraktsioonidesse sõelumiseks kasutatakse statsionaarset purustus- ja sorteerimissõlme, mille asukoht jääb seni kasutusel olevale maa-alale, aga sügavamale karjääri põhja. Erineva fraktsiooniga toodang laaditakse kalluritele pöördkoppekskavaatori või rataslaaduriga.

Ümbruskonnas ja kogu Raikküla vallas mujal maavara kaevandamisega ei tegeleta, küll aga tegeletakse põllu- ja metsamajandusega.

3. Tegevusega kaasnevad tagajärjed

Kaevetööd toimuvad aastaringselt, kuid reeglina tööpäevadel ja päevasel ajal. Karjääris tekitavad kaasaegsed kaevandamismasinad müra (kuni 84-90 dB) ja tolmu, kuid kuna nad asuvad karjäärisüvendis, siis müra ja tolm oluliselt ei levi. Pealegi on karjäär suures osas ümbritsetud metsaga, mis on hea müra ning tolmu leviku tõkend. Arvestades, et "öörahnorm" on 55 dBA ja töid tehakse päevasel ajal, ei halvenda kaevandamine ümbruskonna keskkonnatingimusi.

Karjäärist väljaveol võib kuival ajal tekkida tolmu, mida vähendatakse õigeaegse teede ja karjääriplatsi niisutamisega. Mäetööd eeldavalt ei mõjuta piirkonna veerežiimi, kuna kaevetööde käigus looduslikku veetaset ei alandata. Kui karjäärist ei õnnestu kaevandada põhjavett väljapumpamata, siis tuleb täiendavalt uurida põhjavee alanduslehtri ulatust ja mõju ning need eeldatavad mõjud hinnata enne vee erikasutusloa väljaandmist.

Valguse, soojuse, kiirguse ja lõhnareostust maavara kaevandamisega antud alal teadaolevalt ei kaasne.

Kaevandamise käigus tootmisjätmeid ei teki.

Seni töötava karjääri kohta ei ole laekunud ühtegi kaebust.

4. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkusest

Ehituslubjakivi kaevandamise kavandamisel järgides keskkonnamõjude leevendamise võimalusi, maapõues tekkivate võimalike muutuste ennetamiseks ja vähendamiseks rakendatavaid meetmeid, ei pruugi tekkida olulise keskkonnamõjuga tegevust.

Lubja lubjakivikarjääris kaevandamise üheks eelduseks on seirekava esitamine ja selle heakskiitmine loa andja poolt, mis omakorda kehtestatakse loa täiendavate tingimustena.

Põhjaveetasemest allpool kaevandamist ei toimu enne kui on esmane reostus likvideeritud.

Kaevandamisel ja kaevisel transportimisel peab kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks (tankimine, remont) rajama mäeeraldise või selle teenindusmaa territooriumile teenindusplatsi vältimaks kütuse ning õli leket pinnasesse ja põhjavette.

Keskkonnakaitse ja ohutustehnika nõuetest kinnipidamise korral ei kahjusta mäetööde tegemine piirkonna ökoloogilisi tingimusi. Enne kaevandamise alustamist hinnatakse täiendavalt lähipiirkonna kaevude veetasemed ja vee kvaliteet.

Kuna kaevandamisega minnakse kavandatavalt laiendatava maavara kaevandamise loa mäeeraldise piirist keskmiselt 9 m sügavamale, siis jääb Raikküla- Paka hoiuala looduskeskkonna vastupanuvõime kaevandamise sügavuti laiendamise korral ebaselgeks. Hoiualale suuremat mõju võib eeldada võimaliku põhjavee 1,9 km mõjuraadiusega alanduslehtri tekkimisel kui kaevandamine nõuab põhjavee karjäärast väljapumpamist.


5. KeHJS seaduse § 6 lg 3 punktides 1–4 nimetatuga kaasneva mõju suurusest, ruumilisest ulatusest, kestusest, sagedusest ja pöörduvusest, toimest

Arvestades Lubja lubjakivikarjääri eraldatust (vahemaa, rajatavad katendvallid, karjäärisesed puistangud, mets) ei ole karjääri laiendamisel sügavuti ette näha keskkonnamõjude (esmajoones müra) kumulatiivset mõju. Samuti ei ilmne piiriülest mõju.

Vastavalt eeltoodule ja lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 11 lg 2, 4 ja 8 ning tuginedes Keskkonnaameti peadirektori 02.02.2009.a käskkirjale nr 1-4/6 "Volituste andmine" otsustan:

1. Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon, aadressiga Tallinna mnt 14, 79513 Rapla, algatab keskkonnamõju hindamise Lubja lubjakivimaardlas Lubja lubjakivikarjäärises kaevandamise kohta;
 - 1.1 Kavandatavaks tegevuseks on ehituslubjakivi tarbevaru kaevandamine, purustamine ja transport;
 - 1.2 Maavara kaevandamise loa muutmise menetlemise käigus on keskkonnamõju hindamine vajalik Natura 2000 võrgustiku ala mõjutatava tegevuse keskkonnamõju hindamise erisusena. Keskkonnamõju hindamisel on vaja hinnata mõju Raikküla- Paka hoiuala kaitse-eesmärgile. Kaevandamisega minnakse kavandatavalt laiendatava maavara kaevandamise loa mäeeraldise piirist keskmiselt 9 m sügavamale ja sellepärast jääb Raikküla- Paka hoiuala looduskeskkonna vastupanuvõime kaevandamise sügavuti laiendamise korral ebaselgeks. Hoiualale suuremat mõju võib eeldada võimaliku põhjavee 1,9 km mõjuraadiusega alanduslehtri tekkimisel kui kaevandamistehnoloogia nõuab siiski põhjavee karjäärast väljapumpamist.
2. Maavara kaevandamise kavandamise juures ei ole liidetud teiste tegevusvaldkondade keskkonnamõju hindamiste menetlusi;
3. Täiendavate keskkonnauuringute vajadus puudub.

Lugupidamisega



Allan Piik
Juhataja